

Titel: Gejstlige

Citation: "Gejstlige", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-b234-txr-shoot-k2.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K28

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

2. Datering og kronologi

Gruppen består af breve til og fra P.D. Ibsen, J.P. Mynster, A.G. Rudelbach, F.J. Mynster og E.C. Tryde. Det fremgår af enkelte af brevene, at der i nogle af korrespondancerne har eksisteret flere breve. Det ændrer dog ikke ved det overordnede indtryk af, at alle korrespondancer i gruppen har været kortfattede og af formel karakter, måske med undtagelse af brevene til P.D. Ibsen, hvor det dog er tvivlsomt, om brevene har været afsendt (se nedenfor). Kun brevet fra A.G. Rudelbach, Brev 238, er fuldstændigt dateret (den 18. nov. 1850), men dateringen af de øvrige breve kan med undtagelse af Brev 240 fastslås temmelig nøjagtigt på baggrund af indholdet.

Det første brev til P.D. Ibsen (Brev 234) er direkte foranlediget af hans kones død. Eftersom hun døde den 8. juli 1844, er brevet med stor sikkerhed skrevet kort herefter. Brevet findes kun som kladder og synes aldrig at være blevet renskrevet eller afsendt. Skrivningen er afbrudt midt på bl. [2r] og ikke genoptaget. Desuden er alternative formuleringer til ord og sætninger i brevet anført i selve teksten og langs randen af papiret, men disse forslag er ikke siden gennemarbejdet, som man ellers ser det i SKs kladder. Tilsammen giver det indtryk af en kladder, der aldrig er blevet færdiggjort.

Affattelsen af det andet brev til Ibsen (Brev 235) kan dateres til den 10. juli 1847 på baggrund af den indledende omtale af en artikel i *Fædrelandet*. Artiklen bragtes den 9. juli 1847, hvilket i brevet omtales som »igaar«^{*}. Brevet findes kun i renskrift, foldet til kuvert med udskrift og forsegling. Dermed er det overleverede brev formentlig det, der var tiltænkt Ibsen. Da dette brev ved SKs død imidlertid fandtes blandt hans papirer, henlagt i bibelfutteralet sammen med papirer, der alle var ældre end 1848,^{*} har SK formentlig aldrig sendt brevet. Det kan dog ikke udelukkes, at SK har fået brevet retur fra Ibsen ved en senere lejlighed. Fra SKs kørselsregninger ved vi, at SK var i Lyngby flere gange i sidste halvdel af 1847.^{*}

Af de to breve til J.P. Mynster er det første (Brev 236) dateret den 30. okt. Årstallet er ikke angivet, men brevet er et takkebrev, formentlig skrevet som tak for modtagelsen af Mynsters *Prædiken ved Aabningen af Rigsforsamlingen den 23de October 1848*,^{*} og på den baggrund kan dateringen af brevet fastlægges til 30. okt. 1848. Det andet af de to breve til Mynster (Brev 237) er udateret, men da brevet er et takkebrev, der med stor sandsynlighed er skrevet efter modtagelsen af Mynsters *Om Hukommelsen. En psykologisk Undersøgelse*,^{*} kan det med nogenlunde sikkerhed dateres til en af de første dage efter bogens udgivelse den 9. april 1849.

Brevet til F.J. Mynster (Brev 239) er udateret. Da brevet imidlertid er et afslag på at modtage bogen *Meddelelser om mit Levnet*, forfattet af J.P. Mynster, men udgivet posthumt af sønnen F.J. Mynster, må brevet antages at være skrevet kort efter bogens udgivelsesdato den 8. april 1854.

Det sidste brev i gruppen (Brev 240), et lakonisk afslag på en invitation, formentlig fra stiftsprovst E.C. Tryde,^{*} lader sig ikke tidsfæste. Invitationen er ikke bevaret, og i brevet er der ingen oplysninger, der kan hjælpe til en datering.